

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. П. нов.
Конто почт. швед. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4-20 зл.
за границею:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-80 ал., Німеччині 7-50
марк., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. з., Руму-
нії 1-80 лей, Болгарії 7-50
ал., Австрії 7-50 ш. Залиш-
адреси 1 дол.

В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.

ЦІНА
Одного примірника
17 сот.

МУЗИЧНЕ ТОВАРИСТВО ім. М. ЛИСЕНКА

у Львові, вул. Шашкевича 4. 5.

Субота, дня 2 травня — година 8 вечір

Концерт Богдана Бережницького
Віолінчеліста, при фортеп'яні Василь Барвінський.

Білетів по ціні 2—5 зол. в книгарні ім. Шевченка, Ринок ч. 10. а в день концерту
1849 вечір при касі. 2—2

Відрадна подія.

Поворот трьох українських послів до українського клубу.

Незвичайно мило вразила нас вістка про те, що три послі: Мохнюк, Тимошук і Павлюк, які свого часу виступили були зі складу українського союзового клубу та стали „дикими“, на днях зголосили свій поворот до клубу.

Перед нами слідуюча заява на-
даних послів: „До Українського
Посольського Клубу.

ми вважаємо, що єди-
ною відповіддю повинно бути —
об'єднання всіх живих народніх
сил, а через те зголошуємо свій
вступ до Українського Клубу. —
Варшава, Союз 24. IV. 1925 р.
І. Павлюк, Ю. Тимошук, В. Мохнюк“.

Українська союзова і взагалі
парламентарна репрезентація таким
чином скріпилася. Писати про зна-
чення того факту багато не прихо-
диться, бо воно очевидне і само-
зрозуміле.

Колись одиниці і сильний вну-
трішній об'єднання український
клуб почав був розкладатися та
слабнути в своєму нутрі. Що на-
тіл парламентарної, політичної пра-
ці та на тіл тактики могли назрі-
вати в ньому деякі навіть досить
глибокі ріжні думки, не само-
зрозуміле і воєсім природне. Могли
появитися і великі ідеологічні та
програмові ріжніші, що теж зро-
зуміле. І через те нпр. виступ зі
складу українського клубу послів,
що стали на платформі комунізму
та різноманітні їх заснування кому-
ністичної фракції вправді ослаби-
ли український клуб чисельно, але
не мало і не могло мати ніякого
впливу на його внутрішню консолі-
дацію.

Ясно, що комуністам, які раз вже
стали на становищі чисто класової
політики, не могло бути по дорозі
з національною українською репре-
зентацією, для якої головну роль
грала національна сторінка в далі
національні та соціальні інтереси
всього народу, а не одні тільки
класи.

не могла причинитися ні до їх по-
пулярності ні до піднесення пре-
стіжу цілої української посольської
репрезентації.

Через те слід повитати їх тепе-
рішній вчинок. Видно, що в них зро-
зуміння загально-національного інте-
ресу взяло перевагу над особистими
амбіціями чи якими-сь іншими
причинами, що спонукали їх були до
попереднього їх виступу. Цим своїм
поступком вони доказали, що се-
ред українського народу не сміє
бути ніяких роздорів ні нечепозу-
мів в обличчя спільної загально-
народної небезпеки. Вона затирає
всі ріжні погляди в ім'я спіль-
ного добра.

Навіявши мотива свого повороту
на до клубу, названі послі під-
креслюють, що „єдиною відпові-
дю“ на наступ „повинно бути об-
'єднання всіх живих народніх сил“.

Гарно сказано!

ні не
було сумніватися у реальній вартості
наших власних плнів і намірів.
Нам треба пам'ятати, що тільки
при міцній консолідації дається
проводити в життя принцип: один
за всіх а всі за одного. Наведені
в декларації мотиви саме й по-
тверджують цей принцип і зм'я-
ють до нього.

Поступок названих послів має
своє значіння і додатний вплив не
тільки на українські маси, в першу
чергу на українських виборців, але
він є відрадним фактом також
і з огляду на польських політиків,
яким ослаблення парламентарної
репрезентації було все на руку
і які внутрішній непорозуміння у на-
шому клубі завжди демагогічно
використовували.

Ми не бажали би нічого більше
понад те, щоб цей вчинок назва-
них послів дав почин до тим трі-
кілької консолідації наших націо-
нальних сил у нутрі самого україн-
ського клубу і, очевидно, щоб
він послужив гарним зразком для
наших красних національних партій
завдя їхній консолідації. Надіємось,
що вчинок названих послів не о-
стане без відгуків в нашій роз-
битій суспільності.

В. М.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на-
родня фортеця, це певний захист у
добі нехалатності

Політичні новини.

Німецькі внутрішні справи.

Державний канцлер Лютер має
двогодинну розмову з новим пре-
зидентом Гінденбургом. Покищо не
рішено питання, чи теперішній ка-
бінет зголосить свою димісію; імо-
вірно ні. Державну присягу складе
Гінденбург 11. мая мабуть не в па-
ламенті, а в палаті президента рес-
публики, щоб оминати небажаних
демонстрацій опозиції. Ходять чу-
тки, що деякі націоналісти є вже
розчаровані своїм кандидатом, то-
му, що він вислав ясно свою волю
не піддаватися ніяким партійним
впливам. Покищо не перебачаєть-
ся можливості конфлікту. Гінден-
бург не торкнеться ні справи зміни
державного прапора, ні основ кон-
ституції. Найважливіша справа:
становище німецького уряду в за-
кордонній політиці, найбільше не-
ясна. Незвідомо, чи Гінденбург по-
ставиться негативно до гарантійно-
го пакту, чи дасть себе переконати
канцлером у напрямку спільної
лінії.

Неясність у сфері закордонної
політики в зв'язку з вибором Гін-
денбурга падає надалі в Англії.
Рейтерове бюро бере на себе ро-
лю передавати мирний настрій офі-
ційних англійських кол. Не диво,
що англійському послові в Берліні
лордові Абернот підсказують роль
прихильника в агітації за Гінден-
бургом. Ясно, що Англію найбіль-
ше цікавить фінансова справа. Як-
що Німеччина не має наміру віве-
рати верх лном основ свого еконо-
мічного ладу, то можна буде з нею
порозумітися. Особа Гінденбурга є
запорукою, що в Німеччині не по-
вторяться болгарські події.

Становище органу Мілерана.

Характеристичне те, що орган б.
президента французької республіки,
Мілерана „Avenir“ (Майбутність) не
вважає приходу Гінденбурга загро-
зою республіканського ладу. Гін-
денбург буде, на його думку, при-
званий більше рахуватися зі
своїми словами, ніж до цього часу.
Хоча він є ворогом міжнародної
економічної санації Доза, проте не
зможе різко змінити дотеперіш-
ньої політичної лінії Німеччини у
закордонній політиці. З огляду на
виникливу ситуацію в Німеччині та
Франції завданням політиків обох
держав є зміцнити добрі настрої
між народними масами, щоб оми-
нути війни.

Голос Італії в справі Болгарії.

Згідно з телеграмами з Риму.
Муссоліні має у чинній, але енер-
гійній формі зв'язати сербському
урядові, що Італія не згодилася би
на ніяку інтервенцію Сербії в Бол-
гарії, тим більше, що європейські
симпатії є на боці Болгарії. Одно-
часно приходять звістки з Білго-
роду, що болгарський посол був
на аудієнції у сербського прем'єра
Павіча, якої аудієнції мало бути
ствердження, що давні взаємини
між Сербією і Болгарією мають
лишитися незмінними.

Напруження в Португалії.

На місці димісованого міністра
війни прийшов новий Мімоза Гуер-
ра, славний з африканської війни.

Парла, що реакційний захват не
власно, напружена ситуація про-
довжується: стан облоги та цен-
зури преси не знесена. Президент
республіки Тейссейра Гомес зго-
лосив свою димісію, однак демо-
кратична більшість 106 голосів
проти 14 у парламенті не прийняла
її до відома. По перетоворах з
окремими делегатами, висланими до
нього, він погодився залишитися в
уряді надалі.

Сойм.

Живіше темпо бюджетової
дискусії.

Посвятний засідання польського
сойму спершу не викликували по-
мітнішого зацікавлення не лише
серед громадянства, але й серед
самих „закопаних“. Сойм опу-
стів, хоч на порядок нарад найшов-
ся бюджет. Аж голоси представни-
ків „чужоплемінців“ та виступ
нового міністра освіти проф. Ст. Граб-
ського віні більше життя в млав
наради сойму.

Після промов Задзкозаского, Гам-
бінського, Рудзінського, Барліко-
го, Керніка і Райка, 25. квітня при-
шов до голосу представників Укра-
їнського Клубу пос. Павло Ве-
сильчук. Він зазначив, що сою-
горічний бюджет нічим не ріжниться
від попереднього, він є бюджетом
мілітарної і поліційної
держави. Маршалок звертає у-
вагу, що можна критикувати уряд,
але не державу. Пос. Васильчук
продовжав: Бюджет є протиселан-
ський. Ніякий демократ не лише з
причин політичних, але й суспіль-
них та господарських брати за ньо-
го відмовляльності не може. Уряд
родини Грабських є визначно ре-
акційний. На українських
землях податкова систе-
ма довела до голоду.
Кольонізація, масові арешти, не-
достача підбудови краю, наїм-
ковання законних законів і т. н.
— ось що є прикметою цього
уряду. Рішачі чинники роблять
основу помилку, коли в україн-
ській і білоруській справі не хо-
тять добачувати квестії, що далеко
виходить поза границі Польщі.
П. Тутут нічого не зробив спою
присутністю в уряді. Є він такий
самий, як інші члени уряду. І він
є за асиміляцією українського на-
роду і за державною та територи-
альною уніфікацією. Проти пове-
дінки польського уряду і польсько-
го режиму Україні мусять проте-
стувати перед цілим світом. Україн-
ці не дозволить трактувати націо-
нального руху як руху комуністи-
чного. Українці є народонами і бо-
ряться за свої національні права.
Останні арешти є провока-
цією, зверненою проти всього
українського народу. Відповіддю на
що огляну провокацію буде о-
дноцілий український на-
ціональний фронт. З при-
ціпових причин і з огляду на полі-
тику уряду, Український Клуб го-
лосуватиме проти бюджету.

Цікавою була теж промова пос.
Бріля (Хлопський Союз), який
зазначив, що уряд зовсім не інте-
ресується хлібодобством, а за те
всіма силами підтримує промисл.
Перед промислом відкриті двері
Польського Банку, Банку кр. Го-

СПОГАДИ

ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА

вже в розпродажі. Набувати можна по ціні 3'50 зол., з пересилкою 4 зол. в Адміністрації „Діло“ або Наукового Товариства ім. Шевченка. Книгарник відповідний рабат.

1-1

В неділю, 3. травня 1925. год. 3. попол. підбудеться заходом львівської філії українського товариства охорони дітей і опіки над молодістю на пл. „Сокола-Батька“

Великий Фестин

з багатою програмою.

В разі непогоди Фестин відбудеться в неділю дня 10. травня н. р.

сподарства, ПКО. і інших інституцій. Для дрібного хліборобства створено Рільний Банк та це є тільки фікція кредитової інституції. Рільний Банк є кредитовою інституцією, але інституцією фінансово-польською. Тільки той одержить кредит, що внесе подання через добре бачення посла. Інших подань не береться на увагу. Кредити одержують і посли, між якими були й політичні обманці, що посередничали в створенні нафтового картелю для чужих капіталістів. Напр. пос. Шилловскі одержав від нафтового картелю значну суму. Село заплатило податки в 90 проц., не заплатили лише промисловці й обшарники. Премієр обіцяв забирати від промисловців і обшарників акції і землю за залеглі податки, але досі цього не зробив, не вніс відповідного проєкту до сойму.

В українській політиці нема програми, є лише латанина, а до латанини п. Тугута не має довіри. Є якийсь трикутник: Тугут, Ратайскі, до яких в останньому часі прийшов третій сідний мудрець п. Грабскі. Вину за лиху адміністрацію несуть теж соймові сторонники, які політично скористалися адміністрацією, обсаджуючи її своїми людьми. Урядник не може бути політичним, мусить бути виконавцем права і нічим більше. Одним з найгірших діячів адміністрації є поліція, особливо та, що існує на селі. Скарбовою адміністрація є дуже суворою, коли йде про найбіднішого населення, яке не вміє боронитися. Що до діячів справедливості, то селяни в Польщі утвердилися в думці, що в суді не може здобути справедливості. Навіть з Гломбінським мусів признати, що суди не стоять на висоті завдання.

Бюрократія міністерства земельних реформ є адеморалізована безчестністю. Військо має на чолі дуже енергійного генерала, який не володіє сапсом ролюю, але підбирає хліб п. Скишинському. В Польщі нема самоврядування, а те, що було, знищено перед кількома літами. Коли село, що становить 70 проц. населення, не має довіри до держави, то на ніщо не можна сподіватися. Сікорського, що маємо 4 мільйони вимуштрованих воєнків. Найважчий час, щоб той настрій на селі змінився.

Пос. Тарашкевич (Білоруський Блюб) висміває оптимізм прем'єра, який не бачить, що з кожним днем є гірше. Село убожє і тому може стати тереном комуністичного руху. Той стан має своє джерело в політичних умовах. Загарбано величезні білоруські й українські полеси, а тепер Польща не може їх стравити. (Голос на правниці: Що це значить? Ми взяли тільки своє). До того пересвідчення приходить тепер весь буржуазний світ, який пхав Польщу вперед. Хто слідує за публічною думкою в Англії, знає, що вся Англія одногласним голосом кричить, що Польща не повинна посідати тих земель (великий гамір на правниці, оплески на українських і білоруських лавах). Пос. Пужак*) (ППС): Але Англія має прешіє сама свої колонії! (Громкі оплески українців і Білорусинів). Пос. Тарашкевич: Я відчинив п. Пужакові, що мені допоміг так знаменито. Очевидно, Англія є дволична, коли говорить про неслухне посідання Польщі, а забуває про свої колонії. Але й па-

*) Пос. Пужак є з роду Українців, тепер ренегат, акліматизований польським соціалізмом. — Ред.

нове в ППС, є такі самі, коли розпочинаються літ Естонією і Грузією, а мовчать про те, що Фінляндія або Еспанія наслідують права народів в Марокко (гамір на лівниці, сварка між Пужаком і українськими та білоруськими посланцями). На „пресах“ масові арешти. В самій Ногородщині перераховано 1.386 трусів. Закон є параваном, за яким людожерці мордується цілі народи. (Пос. П. Васильчук: Ганебна масакра!).

Причорновано тортур, видрано нігті, обгнано груди жінкам (гамір на лівниці). Голоси на лівниці: Що на те міністер? Сидить і мовчить. Міністер—другий Мурашко!—Голоси на правниці: То все наклепи, брехня, фальш!—Інший голос: Мало того! (саб-то катування). Пос. Воввузік: Мало того? Ти каналіє, худобино! Уряду нема тут, на міністерських лавах, але урядом є Мурашко. Суди будуть розглядати і розсуджувати, але ми до провокаційних судів не лише не маємо довіри, але навіть пошани. Ми прийшли до сойму, щоб співпрацювати лояльно, але ми були наївні, обманюючи себе, що обов'язують трактати і конституції.

Пос. Фідеркевич (незал. хлопська партія) обговорює земельну реформу, кажучи дослітно: „Земельну реформу можна перевести тільки в той спосіб, що відбереться поміщикам землю і без викупу віддасться селянам. Похлонники правовості називають це більшовизмом, але що мене обходить, як вони це називають“. Зарядження п. Тугута є такі, що десятки тисяч людей всаджуються до в'язниць. Народ вже досить має цієї дивілізації, яка спочиває на панських фільварках і товстих черевах пралатів. По в'язницях сидять робітники, молюдь, а навіть діти ніби за комунізм. Предположений бюджет є бюджетом правниці, а ми, селяне і робітники, ухвалимо бюджет тільки тоді, коли буде наш селянський уряд.

Пос. Скрипа (комун. фракція): Промисл СРСР в р. 1920 представив 15 проц. передвоєнної продукції, сьогодні перевищує 50 проц. Тимчасово в Польщі правління по-

відаючих клас доводить до господарської руїни. Уряд п. Грабського, чуючи небезпечку, старасться вининити порятунок з правуючою класою, організує військо, урядників, поліцію, біскупів, жєсонів і монахів. На будову в'язниць має виділятися стільки, що на будову шкіл. П. Сікорскі оголошує цинічні розмови з „Матен-ом“ (пос. Дубановіч: В чий користь ви то все говорите?). В користь правуючих клас, які репрезентують. (Голос на правниці: А в Росії нема складів амуніції?). В Польщі є відносно 5 разів стільки війська, що в Росії. (Голос: То кепські інформації). Міністерство справедливості в боротьбі з комуністами причорновує середньокласні практики. Чи за комунізм маєть катувати людей? (Пос. Попель: Днять-ся на Болгарію!). Там, в Болгарії розпущено опанований селянин і робітник хваляв за зброю, щоб позбутися короля. На „пресах“ розпущено опановане населення хваляв за зброю, щоб боронитися перекатами, які там панують. (Пос. Пале маршалку, прошу прикликати бесідника до порядку. — Голос: Хто є ті кати? — Пос. Балін: Польські урядники.) Української і білоруської справи не можна розв'язати інакше, як шляхом приєднання тих земель до СРСР. Вікні пос. Скрипа ставить внесення на виставлення недо-віря уряду.

Так представляється один живий день з бюджетової дискусії.

Дяківська організація.

Загальні збори „Самолетів дяків“ і дяківський конгрес.

В останніх роках зазначилися у нас змагання до організації на професійній основі. Утвардилося пересвідчення, що тільки власна ціпка організація може утримувати матеріальне й громадське становище поодиноких професій. Після організації вчителів асенародних і середніх шкіл, адвокатів, інженерів і геометрів, лікарів та священиків прийшла черга на дяків, яких організація після довгих вагань і менше або більше платних спроб

Вед. Дорошенко.

Новини Шевченкознавства

1.

Останніми літами появилася чимало цікавих документів і розвідок про великого українського кобзаря. В своїм часі я мав нагоду згадувати про це на шпальтах „Діла“.*) Тепер хочу звернути увагу шан. читачів на найновіші знахідки в царині Шевченкознавства. Недавно отсе вийшла в Київі ки. 1-2 журналу „Україна“ — наукового двомісячника українознавства — під ред. акад. Мих. Грушевського, в цілості присвячена Шевченкові. І хоч не містить вона на загал нічого надзвичайного, ніяких ні надто сенсаційних матеріалів, ні надто визначних студій над поетом (з цього погляду київський Шевченківський збірники 1915, 1921 і 1924 рр. були вагітнішим явищем), то всеж подає ряд інтересних матеріалів, вісток і спостережень, цікавих і для дослідника й для широкої громади.

Переходячи до огляду змісту Шевченкового випуску „України“,

спочатку спинюся на працях, які торкаються творів поета як таких або подають нові матеріали до його життя, в якіш згадаю про розвідки присвячені його творчості.

Тому зачну передовсім від статті акад. С. Єфремова „Спадщина Кобзаря Дармограя“ (ст. 10—23). „Кобзар Дармограй“ це псевдонім, що ним, як відомо, підписував Шевченко свої російські повісті. Акад. Єфремов коротко спинається над цим стороною літературної творчості поета, досі звичайно занедбаною в писаннях про нього; робує пояснити її, а вкінці оповідає про долю рукописів і подає їх опис. Завдяки маловажаєнню російських писань Шевченка їх долею досі майже ніхто не цікавився й довго навіть було невідомо, де вони поділися. Тимчасом були вони в архіві Костомарова, по смерті котрого вдова його передала затєві своєму Котельникову. Котельников у 1918 р. віддав ці рукописи пок. Ф. Вовкові, що мав їх забрати до Києва. Але Вовк не зважився перевозити цю дорожню спадщину в тім непевнім часі й віддав її на сховок до Етнографічного Музею в Ленінграді. Тут і лежали ці рукописи аж до осені мин. року, коли нарешті передано їх до Всеукраїнської Академії Наук у Київ. Мають вони для дослідника творчості Ш. великий інтерес під різними оглядами, а передовсім дають змогу остаточно вніштити час їх написання. Річ у

тому, що дві з них „Наймичка“ і „Вариак“ вважалися спірними щодо часу їх написання (перша датована 1844 р., друга 1845 р.). Колись свого часу блискуче доводив (не бачивши їх) фальшивість цих дат. Тепер характер письма й папір навч доводять, що писані вони разом з іншими російськими повістями вже на засланні, а фальшиві дати поставив на їх Шевченко задля конспірації. На жаль два рукописи (уризок якоїсь драми й повість про безрідного Петруса) затратилися ще перед 1880-ми роками й тому не увійшли в видання „Київської Старини“ 1888 р. Згадане видання, виконане на загал досить поправно, всеж таки не віддає тексту в цілості. Тепер наукове видання захованих оригіналів стає завданням нашої Академії Наук.

Далі чимало цікавих знахідок до життя й творчості Шевченка приносить довша стаття Мих. Новицького „Шевченко в процесі 1847 р. і його папери“ (ст. 51—99). Це влєстиво — „слог“ цілої книжки, стільки тут нового, досі незнамого матеріалу, видобутого з тайного урядового дозвєр про „Україно-славянське Общєство“, себ то Кирило-методіївське братство.

Стаття д. Новицького складається з двох частин: I. Шевченко в процесі 1847 р., II. Шевченкові папери. В першій даю докладний нарис трагічної долі поета в 1847 р., в другій — подано папери, забрані у Шевченка під час арешту. Тут автор, бажаючи дати цілість, крім

новоздобутих, передруковує й опубліковані давніше, але недоказані М. Стороженком, В. Шоголенком і М. Грушевським. Це добре, але на мій погляд слід би якось виразніше відділити нове від старого, иншим напр. друком.

Погляньмож, які саме нові матеріали подає д. Новицький. Це найспієрєд власноручні рукозольотичні записи Шевченка, які він робив, їздячи до Полтавини й Чернигівщини в 1846 р. з рэмени київської археографічної комісії (ст. 69—72). Ш нотатки цікаві не тільки самі про себе, але й тим, що дають нераз цінний коментар до його творів. Далі маємо варіанти двох Шевченкових поезій (81-го і 149-го) і кілька чужих віршів (Костомарова, О. Агганієвського, В. Забілі, Г. Андруського та В. Александрова). З них досі невідомі були 1-й, 4-й і 5-й.

Крім того маємо ще листи до Шевченка з 1845 р.: Ол. Шугримана, Ів. Гудовського, Мих. Карпмана, Ів. Гудовського, Мих. Карпмана й лист від управи Харківського університету в справі передачі на „Живописную Україну“ з 1844 р. Вікні кілька урядових документів з 1847 р.: Огляд паперів Шевченка (ст. 88—90) і Дубельтія Огара (ст. 91—92), а також перелік 3-го відділу з військовий міністерством у справі Ш. та рескриптів, паперів і грошей (ст. 93—94).

(Продолження буде)

*) Докладний перегляд важийшої літератури Шевченкознавства за рр. 1914 до 1924 подає в у сьогоднішній „Старій Україні“, ви. III—IV. (Огляд цей вишшов і окремою видаткою під загла „Шевченкознавство за останні десятиліття“, Д. 1925 р.).

— Містечко заліплююся на Доларів і його вимінаці. Вибудешний підписавсь на Бернгард Раппапорт, американець при вул. Голомуба у Львові позичив у Банку Вибудова 873 долари. Гроші замикаю у газету і скочив до кишинів. По кишину часі та газета робила бажані зміни, він її вигадує і рішисні виконати, але наперед переведі її на позачини, отже дечки разом із гринші. Щобно переведіш прийшов до себе і сконстатував, що всі позички доларів нагрі зробились роздвоєними. Себед своїх прихитів у віденській каварні жалується потім на велику страту. Та на-або є рада. Бо ось вилежить д-р Ештуйн на дуже жалуватому титуні посприхити цілком рішисно пошкодовано. Ви представте його артистом від ліжника доларів Фридманів. Разом пішли вони до помешання Фридмана на Га-ву художю, де той осталим до 50 доларів мінгиродні власні направити піддєрти долари. При дозонок жиских нашіл і праси він направили одні 50-доларовий банкнот так майстєсто, що Раппапорт захочився. Перший банкнот пішла Фридман путову грошову

Решту на скар Рашпорт. Фр. теж по-змілював і вклав їх під плаву, закла-воч, що так мусить вони лежати 18 го-дин. Сам Фріман віддав ключ від хати Рашпортів і той йому віддав не рече-ва. На другий день зійшлися всі три Рашпорт, Фріман і Епштайн, щоб ви-брати з несея доларів. Та доларів на жаль не було. Фріман заявив, що вони згорі-ли. Справа пішла перед суд.

— Нова недауга. У Східній Забай-калі на Сибірі переживає нова рошесте-Тисей людей хорують недугою, яку про-звано японською на ріки Улов. Недауга проявляється наростанням кози, вухи-ням та викириванням кістки. Недауга мають дуже здеформований вигляд. Нор-мально зросла людина виглядає на ве-ликого в порівнянні з недаугою. Хоче на цю нову хворобу 10 тисяч людей. Ленін-градське т. зв. Прогностичне Товариство взялося енергійно за вивчення недауги та боротьбу з нею.

— Японський Распутін. Про нього пи-ше тепер вже багато російська і япон-ська преса. Японський Распутін це має ба-гато імен. Одні звуть його „Ондонським богом“ (Ондем — один з районів Токіо), інші „житим богом“, а ще інші просто „святим чоловіком“. Тепер йому 59 літ. Японська суспільність знає його діяльність вже давно. Він далеко розумніший та ін-телігентніший від невідомого і малозна-мого тобольського Распутіна. Іно ко-ристується так же як Распутін великим впливом на адистократичні дами, що ко-ристується великим впливом серед япон-ської, урядової, військової і інших ко-ли. В часі російсько-японської війни Іно вже був військовий, але свою популярність здо-був тоді, як сповідав його пророцтво про побіду Японії. За сповнення того пророцтва Іно дістав у Токіо велику каменну і багато коштів. Від того ча-су по нинішній день його вплив все зро-стає та описується тепер на перших ста-тках колам він починає вже шкодити. А тому не виключений для Іно такий кінець, який постиг Распутіна.

— Український Наддніпрянський Театр О. Миткевич. Під керівництвом М. Комаровського гостить вже від місяця в Тернополі. Протягом цього часу театр дав 22 вистави побутового, історичного і модерного репертуару. Артисти театру користуються серед громадськості вели-кою симпатією, що викликає і позитив-но вплив артистів по приватним помешкан-ням і влаштуванню комерсу. Від 19. квіт-ня склад театру поповнився новозакла-женими силами. Закладено: п. Зо-ню Венечкову до драматичних ролей і п. Юрка Рогачка на адміністратора. В по-неділок 27. IV, театр дав останню виста-ву „Мазил“ псу Миколасюка, після чого виїздив до Чорткова, де 1. травня дав першу виставу, псу Ч. Батого „Во-схресіння“. По дорозі до Чорткова те-атр навізав на дні вистав (29. 30. квіт-ня) до Миколасюка, де дав „Віа“ і „Ур-ель Акста“.

— П. Т. Чи Ви у відмовили на проспекті практичних книжок, російський накла-дчик „Прав“ у Львові, Ринок ч. 10, пе-ред кількома тижнями з „Ділом“ вже за-мовили які книжки? Коли ще ні, то про-бачте на тепер. — **Накладна „Прав“**, 1887

Коннес. Бюро Детективів
Дир. Іван Дворичні
Львів, вул. Гродницький 11. Тел. 19-16.
Потребителі: розшуку, обсервації і уділає всім інформації як з міськи так і на про-вінції. Дискреція і залучення. 1880 1-2

Зі спорту.

З спортивного Т-ва „Україна“.
Секція боксу. Того організує сек-цію боксу. Організаційні збори секції від-будуться 2. травня в. р. о год. 17. в домі-ні „Сокола-Батька“, просити всіх, хто тим роком спорту інтересується і бажає його впровадити, точно в означений годині явитися.
Секція козального меча. Тренінги секції козального меча відбуваються кожного вітківка від 18-00 до 20-00 і кожного четверга від 16-00 до 18-00 год.
Жіноча секція легкої атлети-ки. Організаційні збори секції від-будуться 2. травня в. р. о год. 10-00 в до-міні „Сокола-Батька“. Всі пані, які зажа-ли бажання впровадити легку атлетику — з'являються точно прибути.

До абсолювентів
1. Академічної гімназії у Львові
1900 року.

Дорогі Товариші!
В черні п. р. живе 25 років від тої дні, коли ми скінчили середню школу і працювали з ланками цього старого украї-носького заведення. Поки розсталися та розійшлися по різному світі здобувати ви-ще знання і саме життя, ми ще раз з бра-тською святою настророю вирішили нас на ту дорогу наші учители і директори і ми розраховали з ними і поміж собою тай з журами шкільного будинку. Широкий світ мав нас до себе чаром таских красок, але поки ми розізналися, прирекли

собі ще раз зібратися разом аж за 25 років. Цей печений, який тоді здавався нам неймовірно довгим, осяде несподівано швидко кінець. Ця споминка з на-ших гарних надій, а що ні, не скажемо собі на спільному згад. Тому то турко-літисанні пригадує всім товаришам і за-вчав їх в даний день мат. Вожого Тіла, отже в день 11. червня 1925, 9 год. ранку, статитися на 75-літ-ній Товаришській Згад в мурах ста-рого будинку, в „Народнім Домі“ у Львові.

Товариші, які прочитають цю оповістку, зовуть ласкаво передати її тим, з якими стоїть в близьких зносинах і згороситися до 20-го травня та подати повні адреси так свої, як і тих близьких собі товаришів, на руки тов. д-ра Ярослава Гординосого, Львів, вул. Листопада 40.

Львів, дня 14. квітня 1925.
о. Адам Іван, інж. Барвінський Роман, д-р Галицький Адолаф, д-р Говдин-ський Яосава, проф. Назар Йосава, д-р Пеленський Йосиф, проф. Петруше-вич Лев, інж. Хорак Зіновій, д-р Це-гельський Роман.

На допомогу „Голодному Селу“
зловили в золотих в місяці квітні:
ВІКАЗ БІ.

Персонал „Народної Торговлі“ — Кра-євий Союз Сполучений у Львові: Завісін-ський Микола 20, Ю. Павличковський 20, д-р Барилек Олександр 12, Скрипка Ми-кола 10, Лазорко Михайло 10, Кіт Петро 8, Тютюк Степан 9, Маркевич Юлія 5, Галицький Григорій 5, Сербак Ол. 7, Галицький Ю. 6, Федорук Федір 4, Пе-рун Юст. 4, Км. Тихончик Рок. 3, Кудрик Вас. 3, Тесля Василь 2, Прохир Мих. 5, Миско Наталя 2, Береза Михайло 4, Чал-чиченко Рок. 3, Собішнік Руза 3, Юліан Романчук Львів 10, о. Теодор Вобікеліч 7-50. Учениці Семіяра СС. Насальніок 8. Львів, дня 28. квітня 1925 р.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський театр О. Миткевич. Чортків. Сала „Бистрої“:
Субота 2. V. „Пан Твардовський“.
Неділя 3. V. „Віа“.
Понеділок 4. V. „Казка старого млина“.
Вівторок 5. V. „Циганка Аза“ (песа Ста-рського).
Середа 6. V. „Ремізор з Петербурга“.
Четвер 7. V. „Майська ніч“.
Управління театру звертається до Рн. Грома-дянства м. Чорткова з проханням про во-ліміщення артистів в складі 28 осіб по по-платкам помешканням. Ласкаві оголошення приймає українська кингари (Народний Дім). 1872 1-2

Пріготовлений нурс до гімнати почина-ється 1. мая. Зголошення приймає Упра-ва гімназії в Городені. 1826 3-3

до Хвалного Т-ва „Соціл-Батька“
Львів, вул. Руська ч. 20. Світле Товари-ство! Читальня Товариства Просити ім. Таласа Шеленка в Конорі Олт. Канада, посилає 20 американських доларів на Український Голос у Львові. Розуміємо велику пів Українського Голоса у Льво-ві, де має гуртуватися українська молодь, щоб наметити організації і набрати сил, живності і харності до боротьби за права українського народу: для того про-сяємо на сю пів наш доток. — Конор Олт. Канада 15. марта 1925 р. За У-праву Товариства П. Ратуский голова, Артур Цуркан секретар. 1876 1-1

Прогулянка до Роздолу і Жидачева
заходом тов. „Плай“ відбудеться дня 3. мая в. р. під покровом д-ра Мора-чєвського. Відізд зі Львова за-ліницею до Миколася о год. 7:10 рано, дорога пішки до Роздолу і Жидачева коло 30 км; поворот залізницею через Стрий, призд до Львова 10:10 вечером, 30:10а переа годинним ходом о год. 6:10 рано. Кошти залізничні 13 км. без знижки та і назад 6:20 зал. Програма дальших прогулянок тов. „Плай“ на мі-ській кий: 10. V. Жовква-Грицько, 17. V. Замарстинів-Брухівці, 24. V. Янів-Стан, 31. V. Татарів-Хом'як. Ближша програма буде оголошена, застерігаються зміни. 1-1

Товаришський зїзд. Товаришки і това-риші, що склали іспит зрілості в украї-нській учательській семінарії у Львові в р. 1920, будуть ласкаві негайно подати свої адреси Со фії Слаб а т - Фе-д о р ц е в і в Львові, вул. Косцюш-ка 1а, в цілі відбуття товаришського Зі-зду в дні 31. травня (мая) на латинській Зел-єй сьва. За Комітет: Вол. Гудрик-Пі-ковська, С. Сабат-Федорцева.

Дрібні оголошення.

ЖЕНЩИНА серед літ з священної родини, маюча кілька-літню практику господарства сільського, знаюча добре кукулю глядає місця до зарплати-дому у священника вівці, або т. п. Згол. Ред. „Діла“ Романа“. 1873 1-1

Тиждень Української Дитини.
Понгадуться, що
в часі від 3. до 10. травня 1925 р. включно
уладжуємо у Львові „Тиждень Української Дитини“. — В неділю 3. і 10. лише наше товариство має дозволення на збірки по церквах. Просити всі інші товариства в ім'я солідарності і з уваги на цілі 1883 нашої збірки в тім часі не уладжувати інших збірок. 1-1
Львівська філія українського права, т-ва охорони дітей і опіки над молоддю

О. ПЛ. КАРПІНСЬКИЙ в Острівці ид Теребовля пошукує інспектора до приготування ученика до іспиту з V. кл. рим. української. 1879 1-1

УРЯДНИК державного банку, кавалер, штурм 1. думабельного кімнати з о-сібним входом з клітки скотолої за від-ступним або чинином за умовою найкраще від властителя або уповноваженого до-ку. Ла-скані зголошення до Адміністрації на а-дресу: „Урядник банківний у Львові“. 1877 1-2

СТУДЕНТ з загальним університетським освітленням пошукує лекції в горах на час до кінця вересня. Може улавити різном. лекції англійської мови. Плати пі-сля умови. Зголошення слати на адресу „Пісок ч. 10 „Пошукує ч. 24/6“. 1882 1-1

СТАРША жінка, інтелігентна, пошукує місце до зарплати доми, інституту або бурж. Зголошення до Адміністрації під Б. В. 1878 1-3

ІСПИТОРАНИИ ДЯК кавалер, з уміще-ною виділовою школою, пошукує по-сади. Адреса: Йосиф Штокало село Яб-лічка вище п. Туркани Стр. 1874 1-3

В КЛІМАТИЧНИЙ місцевості СКОЛЕ с до мина „жу на дитині сезон 4-5 кім-нат в гарній домі, близько залізничі і Олора. Ближша відомість у п. зар. под. Бланецького в Сколім. 1825 1-2

ДЛЯ ЛІТНИКІВ в ДОРІ, звісім гірським, кліматичним літниську над Прутом, пенсіонат „Олена“ в гарній, догляді положенню — сонячними кімнатами отво-рений від 1. IV. до 30. IX. Харч першоряд-ний, на бажання спеціальний. Станя зал. і почта в міській. Ближнє подасті Управа. 1886 1-6

КОНЦІПІЕ п-ла з практикою приймає адвок. Мудрецький, Tustie. 1863 3-5

БАНДІВАТ АДВОК. з правом субст. та з провінц. пошт. глазе посади. Зголошення з умовами просить адвосу-вати: Д-р Ст. Мудрецький, адвок. Tustie. 1862 3-5

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ.
За оголошення Редакції не відповідає.

НА ДУЖЕ ДОГІДНІ СПЛАТИ
ПЛАШІ
КОСТЮМИ
СУКНІ
ВЯЗКИ
ЖЕМЕРИ
СПІДНИЧКИ
ШЛЯФРОКИ
ВІЛЯ
КОНФЕКЦІЮ
ДІТОЧУ
1869 2-2
кравец і зак. в найкращих моделях найдешевше лише в знаміні зі солід-ності магазину
„POLOGNE“ (Польонія) Львів
Личаківська 10.

Ваше надійшли останні новості
для Пань на суку, являні!
в і літні костюми 2-1
1711 до фірми 8-10
АНТОНА УВЕРИ
Львів, вул. Галицька 10.

Присилайте передплату!

ХТО ХОЧЕ ДЕШЕВО В БІЛЛЯ ЗАОСМОТРИТИСЯ КУПИТИ ТІПКИ
В СОЛІДНІМ
МАГАЗИНІ БАТОРОГО 6.
Також великий вибір плащів, суконь, касаків і панчіх. Урядни-кам, учителям і т. п. знижка як також полекші в сплаті.

Найкращі знімки фотографічні виконує
ГРОТТЕР
1727 ЛЬВІВ, АКАДЕМІЧНА 3. 8-10

„LONGINES“ „OMEGA“
DOXA і інші годинники,
також будильники з гаря-цією, та всіляку біжутерію поручає
Б. Грібберг, Львів, Салетська 4.
проти фабрики куфріа Ротсшайфа.

1763

ЛІЖКА
МОСЯЖНІ І ЗАЛІЗНІ
з зриводу великого запасу
детально продат по фа-бричних цінах
ФАБРИКА ЗАЛІЗНИХ
і
МОСЯЖНИХ МЕБЛІВ
Іван Возачинський
Львів, пл. Бернадинська 16.
1860 10-10

МАШИНИ до ШИТТЯ
найновітших систем,
яких силладові ча-сти, прилада до
іправецького „ме-сла і до ручної
робіт — поручає
А. П. САНДЕР
МАЛІМОН
СКЛАД МАШИН
до шиття
Львів, вул. Валова ч. 11 в.
Приймається машини до іспиту. 17126-10

Українська шевська робітня
ІВАНА ЯРИМОВИЧА
Львів, пл. Бернадинська ч. П.
виконує взуття після найновітших моде-ли, по приступним цінам. Приймає всілякі напратки. Сталий гостям улаштується кре-диту. Доготівний доставить для свідківши 1863 2-2

Звичайний Загальний Збір
акціонерів Земельного Банку Гімо-тального

Відбудеться в п'ятницю, дня 22. мая 1925 в салі товариства „ДНІСТР“ у Львові (вул. Руська 20, партер) о год. 10. рано.
Право голосу на Зборах мають ті ак-ціонери, які найпізніше 14 днів перед За-гальними Зборами зложать в Дирекції Земельного Банку Гіп. або в „Українсь-кий Шлях“ в Перемишлі акції разом з по-заплатними купонами.

ІТ. Акціонери, котрі ще не зложили своїх акцій в маюч, мають взяти участь в Загальних Зборах, зоводя, про не по-домити Дирекцію Банку позачом свою адресу, щоб ім на час відіздати депітава-ції на Загальні Збори.

На згоди акції будуть виклиан посіда-ки та депітації (акціонери) тих, які мають право вступу на Збори (§8 65, 67 і 68 статута).

Кожант 100 акцій дає право до 1. го-лосу. Акціонери, що мають менше як 100 акцій є управлені установити свійого повноваження з поміж себе або пера-сти повноваження іншому управленю ак-ції шонером. 1864 3-3